

TK s. 16!

$$(90) \quad e) \quad (a^2)^5 = a^{2 \cdot 5} = a^{10}$$

$$(a^m)^n = a^{m \cdot n} \quad \text{Keeve 5}$$

$$(91) \quad d) \quad \left(\frac{b}{7}\right)^2 = \frac{b^2}{7^2} = \frac{1}{49} b^2$$

$$c) \quad \frac{b^{\cancel{12}}}{\cancel{b}} = \frac{b^{11}}{1} = b^{11}$$

$$(92) \quad e) \quad \frac{b^3}{b^5} = b^{3-5} = b^{-2} = \frac{1}{b^2}$$

$$(96) \quad b) \quad \frac{(2 \cdot x^5)^3}{2x^5} = \frac{2^{\cancel{3}} \cdot (x^5)^3}{\cancel{2} x^5} = \frac{2^2 \cdot x^{15}}{x^5} = \frac{4x^{10}}{1} = 4x^{10}$$

s. 58

$$\text{f. i.} \quad \frac{(2x^5)^3}{(2x^5)^1} = (2x^5)^{3-1} = (2x^5)^2 = 4x^{10}$$

$$\frac{(2x^5)^3}{2x^5} = \frac{4x^{10}}{\cancel{2}x^5} = 4x^{10}$$

$$c) \quad \frac{\cancel{16} x^5 x^3}{3x^1 \cdot \cancel{x} x^2} = \frac{4x^{5+3}}{3x^{1+2}} = \frac{4x^8}{3x^3} = \frac{4}{3x}$$

$$x^m \cdot x^n = x^{m+n}$$

$$x^{m+n} = x^m \cdot x^n$$

Eksponttiyhtälö s.62

x on eksponentissa

Tavoitteena sama kantaluku!

$$\textcircled{E} \quad 2^{3x} = 8$$

$$\textcircled{!} \quad \left| \begin{array}{l} 2^{3x} = 2^3 \\ 3x = 3 \end{array} \right.$$

Sama kantaluku!

seuravalle riville pelkät eksponentit!

$$x = \frac{3}{3} = 1$$

Siiispä aina kun näet 8:n laitat sen paikalle 2^3 : n

16

32

9

27

81

2^4

2^5

3^2

3^3

3^4

Osattava siis potenssit

$$2^2 = 4$$

$$2^3 = 8$$

$$2^4 = 16$$

$$2^5 = 32$$

$$2^6 = 64$$

⋮

$$3^2 = 9$$

$$3^3 = 27$$

$$3^4 = 81$$

⋮

$$5^2 = 25$$

$$5^3 = 125$$

⋮

$$49 = 7^2$$

Huom: $1 = 3^0$

$$1 = 5^0$$

$$1 = 7^0$$

Logaritmin määrittely s. 65

TK s. 19 !

$$2^3 = 8 \Leftrightarrow \log_2 8 = 3$$

↑
Logaritmin kantaluku tuohon.

↓
numerus

2-kantainen logaritmi kahdeksasta.

Potenssin kantaluku logaritmin kantaluvuksi.
Vastauksia ei uudelleen vastaukseksi.

$$\textcircled{E} \quad 10^2 = 100 \Leftrightarrow \log_{10} 100 = 2$$

Lyhyemmin: $\lg 100 = 2$

Lyhyt merkintä
kymmenkantaiselle logaritmile
eli Briggsin logaritmile.

Huon: Laskimen \log -näppäin !

$$\textcircled{E} \quad \lg 18 \approx 1,25527$$

Neperin luku $e \approx 2,71828182\dots$

$\pi: \pi \approx 3,14$

$$\textcircled{E} \quad e^1 = e \Leftrightarrow \underline{\log_e e = 1}$$

"Luonnollinen logaritmi" !

$\ln e = 1$ Lyhytmerkintä
Laskimen \ln -näppäin

Kantaluvun vaihtokaava s. 68

Muutetaan e-kantaiseksi: luonnolliseksi:

logaritmuiksi, jotta voidaan laskea pikkulaskimella.

$$\log_a b = \frac{\log_e b}{\log_e a}$$

(E) Uudelleen kantaluvuksi: Neperin luku e:

$$\log_5 619 = \frac{\log_e 619}{\log_e 5} = \frac{\ln 619}{\ln 5} = 3,994$$

Yhtälön ratkaiseminen logaritmin määritelmällä

S.67

$$\textcircled{E} \quad 3^x = 25 \quad \Leftrightarrow \quad \log_3 25 = x$$

$$x = \log_3 25 = \frac{\ln 25}{\ln 3} \approx 2,93$$

$$\textcircled{E} \quad 5^{2x} = 12 \quad \Leftrightarrow \quad \log_5 12 = 2x \quad // : 2$$

$$x = \frac{1}{2} \cdot \log_5 12 = \frac{1}{2} \cdot \frac{\ln 12}{\ln 5} \approx 0,772$$

Huom: Näissä tehtävissä et saa järjestettyä kantalukuja samoiksi. **Siksi** on käytettävä logaritmin määritelmään perustuvaa yhtälön ratkaisemista.